

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національної академії
Національної гвардії України
генерал-лейтенант

Сергій СОКОЛОВСЬКИЙ

2020

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ СЛУХАЧІВ ШКОЛИ ВИКЛАДАЧА-ПОЧАТКІВЦЯ

галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного
кордону,

спеціальність 254 Забезпечення військ (сил),

спеціалізація «Кадрове забезпечення освітньої діяльності ВВНЗ»

Розглянуто та рекомендовано
вченою радою Національної академії
Національної гвардії України
Протокол від 29.05.2020 р. № 15

Харків 2020

Відповідно до положень законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800:

післядипломна освіта – це спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її професійних знань, умінь та навичок або отримання іншої професії, спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду;

підвищення кваліфікації – є різновидом післядипломної освіти направлено на набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань;

метою підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників є їх професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти;

освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) або окремих освітніх компонентів.

Мета освітньо-професійної програми підготовки слухачів школи викладачів-початківців - набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності, достатніх для адаптації викладачів-початківців до професійно-педагогічної, інноваційної діяльності у ВВНЗ та формування висококваліфікованого викладача, здатного до постійного саморозвитку і самовдосконалення

Форма підвищення кваліфікації – інституційна (очна).

Загальний обсяг програми – 3,2 кредити ECTS.

Школа викладачів-початківців створена при методичному кабінеті, яка об'єднує викладачів із повною вищою та базовою вищою освітою, що мають стаж педагогічної діяльності менше 2 років та є складовою системи підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.

Професійна підготовка передбачає підвищення кваліфікації. Відбір кандидатів на навчання здійснюють начальники (завідувачі) кафедр за науково-педагогічним стажем.

Викладання проводиться у формі мультимедійних лекцій, практичних занять, роботи в малих групах, консультативних та індивідуальних занять. Використовуються класичні та пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемно-пошукові методи, тренінгові, інтерактивні, інформаційні технології навчання.

Завершення навчання працівників засвідчує підсумковий контроль. За результатами проходження курсів післядипломної освіти видається документ про підвищення кваліфікації – свідоцтво. У свідоцтві зазначається:

- повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації;
- найменування, обсяг підвищення кваліфікації у кредитах ЄКТС;
- прізвище, ім'я та по батькові особи, яка підвищила кваліфікацію;
- опис досягнутих результатів навчання;
- дата видачі та обліковий запис документа;
- найменування посади, прізвище, ініціали особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧА, ЯКІ ФОРМУЮТЬСЯ ТА РОЗВИВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ЗА ПРОГРАМОЮ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і практичні проблеми освітньої діяльності в питаннях управлінської, навчальної, методичної, наукової, інноваційної, творчої та виховної роботи, що передбачає застосування теорії і методів педагогіки та психології, врахування специфіки кадрового забезпечення військових формувань та правоохоронних органів.

Загальні компетентності (ЗК)

1. Здатність розуміння предметної області та професії педагога.
2. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.
3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації
4. Здатність планувати та управляти часом.
5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми освітньої діяльності;
6. Здатність до самоосвіти і професійного самовдосконалення.
7. Здатність здійснювати самомоніторинг рівня професійного стресу та використовувати оптимальні методи протидії його негативному впливу.

Фахові компетентності (ФК)

1. Здатність формувати уміння щодо планування та здійснення освітньої діяльності;
2. Здатність вірно підбирати та застосовувати методи, форми та засоби викладання та навчання.

3. Здатність розробляти комплексне навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни.
4. Здатність застосовувати інноваційні педагогічні технології з урахуванням особливостей підготовки фахівців за різними спеціальностями.
5. Здатність забезпечувати позитивну динаміку навчальних досягнень здобувачів.
6. Здатність будувати ефективну комунікативну взаємодію із суб'єктами освітнього процесу.
7. Здатність прогнозувати соціальні процеси в колективах і керувати ними.
8. Здатність формувати та розвивати позитивний імідж викладача.
9. Здатність продукувати систему управління пізнавальною діяльністю, що забезпечує досягнення програмних результатів навчання.
10. Здатність застосовувати інструментарій оцінювання академічних досягнень здобувачів освіти.

ОПИС ПРОГРАМИ НАВЧАННЯ

Освітньо-професійна програма підготовки слухачів школи викладачів-початківців за спеціальністю 254 Забезпечення військ (сил), спеціалізації «Кадрове забезпечення освітньої діяльності ВВНЗ» розроблена відповідно до положень законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187, Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800. Вона визначає передумови доступу до навчання, орієнтацію та основний профіль програми, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для формування у викладачів-початківців професійних компетенцій, умінь щодо планування та здійснення освітньої діяльності, створення умов щодо становлення професійної майстерності, залучення викладачів-початківців до наукової діяльності, реалізація принципів безперервності, систематичності та наступності професійної підготовки

Навчання у школі викладача-початківця організовується і проводиться відповідно до нормативно-правових актів та наказу начальника Академії.

З метою формування та розвитку відповідного до сучасних вимог педагогічного мислення, теоретичних знань з педагогіки та психології вищої школи, професійної етики, конфліктології, мовно-комунікативної підготовки, навичок володіння аудиторією, ознайомленням з інтерактивними методами викладання навчальних дисциплін та стратегічними комунікаціями в освітньому процесі передбачено:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень військової освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 3,2	галузь знань 25 Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону, спеціальність 254 Забезпечення військ (сил), спеціалізація «Кадрове забезпечення освітньої діяльності ВВНЗ»	Підготовка здійснюється у 2,3 четвер щомісячно протягом навчального року
Змістових модулів – 10		Лекції
Індивідуальне науково-дослідне завдання – не передбачене		38 год.
Загальна кількість годин – 96		Групові, семінарські, практичні заняття, групові вправи
		58 год.
		Самостійна робота
		год.
		Вид контролю: екзамен

Зміст програми визначається:

адаптацією викладачів, які мають педагогічний стаж менше 2 років, до науково-педагогічної діяльності у вищому військовому навчальному закладі; вимогами суспільства щодо забезпечення закладів вищої освіти висококваліфікованими фахівцями.

Навчання забезпечує поєднання теоретичного матеріалу з практичною спрямованістю у вирішенні конкретних завдань і проблем освітньої діяльності Національної академії Національної гвардії України.

Слухачі школи викладача-початківця повинні досягти результатів навчання, що визначають нормативний зміст підготовки. Визначені результати навчання наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Результати навчання, що визначають нормативний зміст підготовки

№	Назва модулів	Ауд./ год.	Очікуваний результат наприкінці курсу слухач повинен:	Зміст
1.	Вимоги нормативно-правових актів щодо провадження освітньої діяльності у закладах вищої освіти	10	- знати ліцензійні вимоги до кадрового забезпечення освітньої діяльності; - знати основні документи з організації освітнього процесу в Академії; - знати зміст та уміти розробляти комплексне навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни	Ліцензійні вимоги до кадрового забезпечення освітньої діяльності. Нові стандарти вищої освіти України: розробка, сутність та реалізація на сучасному етапі. Основні документи з організації освітнього процесу в Академії. Зміст та розробка навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни
2.	Самоорганізація, запобігання	8	- уміти самоорганізовувати навчальну діяльність;	Практичні проблеми освітньої діяльності у

	виникнення проблем у викладача-початківця		- уміти виявляти, розуміти та критично осмислювати проблеми у професійній діяльності; - уміти вибрати кращий варіант вирішення практичних проблем освітньої діяльності; - уміти прогнозувати соціальні процеси в колективах і керувати ними	вищих військових навчальних закладах. Аналіз типових помилок викладача-початківця під час проведення навчальних занять. Критичне мислення: труднощі та перешкоди
3.	Педагогічна та професійна психологія	16	- мати чіткі уявлення про складові професійної компетентності науково-педагогічного працівника та психологічні умови її вдосконалення, а також шляхи подолання типових психологічних ускладнень процесу професіоналізації викладача; - знати і використовувати педагогічні закономірності формування й розвитку особистості; - налагоджувати оптимальну педагогічну взаємодію викладачів з слухачами і курсантами	Психологічні аспекти професійного становлення науково-педагогічного працівника. Психологічні аспекти налагодження оптимальної педагогічної взаємодії викладачів з особистостями та групами слухачів і курсантів. Педагогічні закономірності й засоби організації та здійснення освітнього процесу.
4.	Професійна культура викладача вищої школи	10	- Уміння володіти культурою та технікою мовлення; - уміння до адаптації та дії в новій ситуації викладача вищої військової школи та формування педагогічної культури - знати і використовувати правила професійного спілкування; - вільно і невимушено виступати перед аудиторією; - мати уяву про комунікативні техніки формування позитивного іміджу викладача	Викладач вищого військового навчального закладу як організатор освітнього процесу. Педагогічна культура та майстерність викладача вищої військової школи Специфіка комунікації з аудиторією в закладах вищої військової освіти.
5.	Форми й методи навчання, підготовка до проведення занять	12	- уміти проектувати навчальний процес та підбирати оптимальні методи, форми та засоби його здійснення; - уміти ефективно планувати заняття	Форми й методи навчання у закладах вищої військової освіти. Методичні основи підготовки до проведення різних видів навчальних занять.
6.	Інноваційні освітні технології	14	- уміти аналізувати, добирати і використовувати інноваційні	Активне та інтерактивне навчання. Методи

			освітні технології відповідно до навчальної дисципліни; – обирати та використовувати інтерактивні методи навчання для досягнення мети заняття	інтерактивного навчання: дискусія, метод кейсів, ігрові методики тощо. Змішане навчання. Методика і принципи побудови електронних та інтерактивних анімованих презентацій для проведення навчальних занять
7.	Організація виконання кваліфікаційної роботи	2	- знати роль і місце наукового керівника у процесі організації і виконання кваліфікаційної роботи здобувачами вищої освіти	Організація і порядок виконання кваліфікаційної роботи. Роль і місце наукового керівника в процесі організації і виконання кваліфікаційної роботи.
8.	Оцінювання здобувачів	14	– використовувати методи оцінювання для виміру ефективності заняття; - уміти застосовувати діагностичний інструментарій оцінювання академічних досягнень здобувачів вищої освіти	Оцінювання в навчальному процесі. Критерії оцінювання. Зміст та порядок розроблення електронного журналу обліку навчальних занять. Методика проведення онлайн-тестування. Web-технології опитування і контролю знань.
9.	Організація та ведення наукової і науково-технічної діяльності у вищому військовому навчальному закладі	8	- уміти дотримуватися у своїй педагогічній діяльності моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності; - знати вимоги державних стандартів до наукових робіт; - уміти реалізовувати принцип науковості при викладанні навчальних дисциплін.	Академічна доброчесність у сучасному освітньо-науковому просторі. Принцип науковості навчання та його реалізація при викладанні навчальних дисциплін. Вимоги державних стандартів до наукових робіт. Вплив позааудиторної роботи на формування у курсантів професійних та морально-ділових якостей
10.	На вибір викладача-початківця	16	- уміти розв'язувати складні задачі і практичні проблеми під час проведення занять з оперативно-тактичних, тактичних, тактико-спеціальних, професійно-орієнтованих навчальних дисциплін.	Порядок організації та проведення комплексного польового заняття (виходу). Порядок підготовки та проведення практичних занять з тактичних (тактико-спеціальних) дисциплін.

				Методика проведення групових та практичних занять з технічних дисциплін. Методика проведення групової справи.
--	--	--	--	--

ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СЛУХАЧІВ

Оцінювання знань слухачів здійснюється відповідно до «Положення Про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) за кредитно-модульною системою в Національній академії Національної гвардії України».

Шкала оцінювання

Оцінки			Критерії
за шкалою ECTS	за національною шкалою	за шкалою Академії	
A «Відмінно»	Відмінно	90 – 100	Слухач виявив всебічні, систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; опрацював основну та додаткову літературу, рекомендовану програмою; проявив творчі здібності у розумінні, логічному, стислому та ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
B «Дуже добре»	Добре	82 – 89	Слухач виявив систематичні та глибокі знання вище середнього рівня навчального матеріалу дисципліни; продемонстрував уміння легко виконувати завдання, передбачені програмою; опрацював літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.
C «Добре»		75 – 81	Слухач виявив у цілому добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але припустив низку незначних помилок; опрацював основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичні знання з дисципліни; здатний самостійно використовувати та поповнювати знання у процесі подальшого навчання та професійної діяльності.
D «Задовільно»	Задовільно	66 – 74	Слухач виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути самостійно.
E «Достатньо»		60 – 65	Слухач виявив мінімальні знання основного навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконував завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, що зазначена у програмі; припустив значні помилки у відповідях на запитання співбесіди, тестування, при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача.

оцінки			Критерії
FX «Незадовільно»	Незадовільно	35 – 60	Слухач має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу дисципліни; припускає принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань.
F «Незадовільно»		1 – 34	Слухач не має знань зі значної частини навчального матеріалу; припускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал.

СТРУКТУРА КУРСУ

Назви занять та навчальних питань	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	гз	с	інд	с.р.
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ВИМОГИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ ЩОДО ПРОВАДЖЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ						
Заняття 1. Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Ліцензійні вимоги до кадрового забезпечення освітньої діяльності. 2. Вимоги до навчально-методичного забезпечення освітнього процесу. 3. Складові комплексу навчально-методичного забезпечення навчальної дисципліни.	2	2				
Заняття 2. Нові стандарти вищої освіти України: розробка, сутність та реалізація на сучасному етапі <u>Навчальні питання:</u> 1. Закон України «Про вищу освіту» (2014) та оновлення стандартів вищої освіти. 2. Компетентністний підхід – базисна основа нових стандартів підготовки військових фахівців, ОПП у ЗВО. 3. Професійні (“hard skills”) та соціальні (“soft skills”) компетентності, їхнє формування у майбутніх військових спеціалістів.	2	2				
Заняття 3. Основні документи з організації освітнього процесу в Академії. <u>Навчальні питання:</u> 1. Основні документи, які регламентують освітній процес в Академії. 2. Освітня програма. 3. Навчальний план, робочий навчальний план. 4. Робоча програма навчальної дисципліни. 5. Силабус. Вид заняття: групове.	2		2			
Заняття 4. Соціально-гуманітарна складова освітнього процесу ВВНЗ <u>Навчальні питання:</u> 1. Нормативно-правова основа соціально-гуманітарної складової освітнього процесу ВВНЗ. 2. Реалізація вимог керівних документів соціально-гуманітарної складової освітнього процесу ВВНЗ	2	2				

Заняття 5. Зміст та порядок розроблення навчально-методичних матеріалів з навчальної дисципліни. <u>Навчальні питання:</u> 1. Зміст навчально-методичних матеріалів з навчальної дисципліни. 2. Порядок розроблення навчально-методичних матеріалів з навчальної дисципліни.	2		2			
Усього годин	10	6	4			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. САМООРГАНІЗАЦІЯ, ЗАПОБІГАННЯ ВИНИКНЕННЯ ПРОБЛЕМ У ВИКЛАДАЧА-ПОЧАТКІВЦЯ						
Заняття 1. Практичні проблеми освітньої діяльності у вищих військових навчальних закладах. <u>Навчальні питання:</u> 1. Практичні проблеми в питаннях управлінської діяльності. 2. Практичні проблеми в питаннях навчальної, методичної, наукової діяльності. 3. Практичні проблеми інноваційної діяльності 4. Практичні проблеми творчої та виховної роботи.	4	2	2			
Заняття 2. Аналіз типових помилок викладача-початківця під час проведення навчальних занять <u>Навчальні питання:</u> 1. Вимоги до еталонного заняття в Академії 2. Типові помилки викладача-початківця	2		2			
Заняття 3. Критичне мислення: труднощі та перешкоди. <u>Навчальні питання:</u> 1. Стереотипи, упередження та спрощення на заваді критичного мислення. 2. Розвиток критичного мислення.	2	2				
Заняття 4. Критичне мислення: прийняття рішення в ситуації невизначеності. <u>Навчальні питання:</u> 1. Вияв та розуміння проблеми. 2. Гіпотетичні припущення. 3. Вибір кращого варіанту вирішення проблеми.	2		2			
Усього годин	10	4	6			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПЕДАГОГІЧНА ТА ПРОФЕСІЙНА ПСИХОЛОГІЯ						
Заняття 1. Психологічні аспекти професійного становлення науково-педагогічного працівника. <u>Навчальні питання:</u> 1. Сутність понять «професіоналізм», «професійна майстерність», «професійна компетентність» викладача та співвідношення між ними. 2. Соціально-психологічні детермінанти професійного становлення викладача вищої школи. 3. Критерії професіоналізму науково-педагогічного працівника та психологічні умови його вдосконалення.	2	2				
Заняття 2. Психологічні аспекти налагодження оптимальної педагогічної взаємодії викладачів з особистостями та групами слухачів і курсантів <u>Навчальні питання:</u>	2	2				

1. Сутність педагогічної взаємодії та якості викладача, які забезпечують її оптимальність. 2. Моніторинг найважливіших соціально-психологічних характеристик груп слухачів і курсантів як умова налагодження оптимальної педагогічної взаємодії. 3. Психологічні особливості реалізації мотиваційної функції науково-педагогічного працівника вищої військової школи. 4. Семантика та феноменологія комунікативної компетентності науково-педагогічного працівника і її роль у налагодженні оптимальної педагогічної взаємодії.						
Заняття 3. Вплив мотивації на якість проведення заняття. <u>Навчальні питання:</u> 1. Мотиваційна складова заняття. 2. Психологія поведінки здобувача на заняттях.	2	2				
Заняття 4. Психологічні особливості навчання дорослих. <u>Навчальні питання:</u> 1. Основи андрагогіки, закономірності навчання дорослих. 2. Типологія викладачів і слухачів.	2	2				
Заняття 5. Фактори розвитку лідерського потенціалу. <u>Навчальні питання:</u> 1. Умови розвитку лідерського потенціалу. 2. Характерні риси успішного лідера. 3. Механізм формування лідерства в навчальному процесі.	2	2				
Заняття 6. Педагогічна техніка як сукупність професійних знань та вмінь педагога. <u>Навчальні питання:</u> 1. Уміння педагога спілкуватись вербально. 2. Уміння педагога спілкуватись невербально. 3. Способи контролю психофізичного стану	2	2				
Заняття 7. Ораторські вміння, що допомагають викладачу забезпечити ефективність лекції. <u>Навчальні питання:</u> 1. Психологічні закономірності сприйняття навчального матеріалу. 2. Техніки педагогічного впливу на аудиторію	2			2		
Заняття 8. Конфлікти у педагогічній діяльності <u>Навчальні питання:</u> 1. Внутрішні конфлікти 2. Міжособистісні конфлікти	2	2				
Усього годин	16	14		2		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. ПРОФЕСІЙНА КУЛЬТУРА ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ШКОЛИ						
Заняття 1. Викладач вищого військового навчального закладу як організатор освітнього процесу. <u>Навчальні питання:</u> 1. Курсант (студент) як суб'єкт педагогічного процесу. 2. Викладач вищого військового навчального закладу як суб'єкт педагогічного процесу. 3. Педагогічна культура викладача вищого військового навчального закладу та її основні елементи.	2	2				
Заняття 2. Педагогічна культура та майстерність викладача вищої школи	2	2				

Навчальні питання: 1. Педагогічна діяльність викладача ЗВО. 2. Сучасні вимоги до викладача ЗВО. 3. Педагогічна майстерність викладача ЗВО.						
Заняття 3. Специфіка комунікації з аудиторією в закладах вищої освіти. Навчальні питання: 1. Фактори, що зумовлюють специфіку комунікації з аудиторією в ЗВО. 2. Комунікативна культура викладача ЗВО. 3. Стили педагогічного спілкування з курсантами та студентами. 4. Вихід із непередбачуваних ситуацій в комунікативній взаємодії з аудиторією ЗВО.	2		2			
Заняття 4. Логічна культура викладача Навчальні питання: 1. Типові недоліки у логічних знаннях та вміннях викладачів ВНЗ. 2. Проблема формування логічної культури викладача вищої школи.	2	2				
Заняття 5. Український правопис у новій редакції. Навчальні питання: 1. Основні зміни в українській правописній системі. 2. Зміни без варіантів у написання слів та уживанні розділових знаків. 3. Варіантні доповнення до чинної норми.	2		2			
Усього годин	10	6	4			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 5. ФОРМИ Й МЕТОДИ НАВЧАННЯ, ПІДГОТОВКА ДО ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЬ						
Заняття 1. Форми й методи навчання у ВЗО Навчальні питання: 1. Види навчальних занять, їх орієнтовна структура. 2. Методичні основи підготовки до проведення різних видів занять 3. Етапи підготовки та укладання плану проведення практичного заняття. 4. Складові самоаналізу проведення практичного заняття.	2		2			
Заняття 2. Планування заняття. Навчальні питання: 1. Зворотнє планування. 2. Таксономія Блума. 3. Формулювання цілей заняття. 4. Підбір форми оцінювання.	2		2			
Заняття 3. Порядок підготовки викладача до занять. 1. Вихідні дані для проведення занять. 2. Підготовка викладача до занять за етапами.	2		2			
Заняття 4. Туз в рукаві, або стислий курс виживання молодого викладача Навчальні питання: 1. Вступна частина і її роль у структурі заняття 2. Практичні підходи до побудови заняття, на якому не сплять 3. Тузи у рукаві викладача. Визначення, прийоми,	2		2			

застосування 4. Що робити, якщо...?! Відповіді на актуальні питання.					
Заняття 5. Порядок підготовки викладачів до проведення занять. <u>Навчальні питання:</u> 1. Підготовка навчально-матеріального забезпечення до проведення занять. 2. Підготовка викладачів до проведення занять.	2		2		
Заняття 6. Порядок підготовки та проведення групового заняття. <u>Навчальні питання:</u> 1. Порядок підготовки групового заняття. 2. Порядок проведення групового заняття. Методи та методичні прийоми.	2		2		
Усього годин	12		12		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 6. ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ					
Заняття 1. Методи інтерактивного навчання. <u>Навчальні питання:</u> 1. Типологія методів активного та інтерактивного навчання. 2. Семінар. Організація дискусії. Сократівський семінар. 3. Метод кейсів у навчальному процесі. 4. Використання ігрових методик у навчальному процесі.	2		2		
Заняття 2. Сучасні техніки викладання та можливість їх застосування у вищому військовому навчальному закладі. <u>Навчальні питання:</u> 1. Зміст та порядок застосування сучасних технік викладання. 2. Особливості застосування сучасних технік викладання у вищому військовому навчальному закладі.	2		2		
Заняття 3. Шляхи впровадження в освітній процес інтерактивних методів навчання. <u>Навчальні питання:</u> 1. Шляхи впровадження в освітній процес інтерактивних методів навчання.	2		2		
Заняття 4. Методика і принципи побудови електронних презентацій для проведення лекційних та практичних занять. <u>Навчальні питання:</u> 1. Основні методичні рекомендації роботи з програмою PowerPoint 2. Принципи подавання навчального матеріалу у електронних презентаціях. 3. Створення ілюстративних матеріалів: фото, відеоімація	2		2		
Заняття 5. Використання програмного забезпечення для ефективного проведення практичних і лабораторних занять. <u>Навчальні питання:</u> 1. Використання розрахункового програмного забезпечення для перевірки виконання індивідуального науково-дослідного завдання 2. Використання розрахункового програмного забезпечення для проведення лабораторного заняття. 3. Використання програмного забезпечення для тестового	2		2		

рубіжного і підсумкового оцінювання знань.						
Заняття 6. Використання технічних засобів навчання у навчальному процесі. <u>Навчальні питання:</u> 1. Створення засобів подання матеріалів у растровому та векторному редакторах; 2. Засоби мультимедійних технологій.	2		2			
Заняття 7. Методичні аспекти розробки інтерактивних анімованих презентацій для проведення занять. <u>Навчальні питання:</u> 1. Засоби анімації та інтерактивності MS PowerPoint 2. Методика проведення занять із анімованими презентаціями	2		2			
Усього годин	14		14			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 7. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ						
Заняття 1. Організація і порядок виконання кваліфікаційної роботи. Роль і місце наукового керівника в процесі організації і виконання кваліфікаційної роботи. <u>Навчальні питання:</u> 1. Організація і порядок виконання кваліфікаційної роботи. 2. Роль і місце наукового керівника в процесі організації і виконання кваліфікаційної роботи.	2		2			
Усього годин	2		2			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 8. ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ						
Заняття 1. Оцінювання в навчальному процесі. <u>Навчальні питання:</u> 1. Типологія оцінювання. 2. Критерії оцінювання. 3. Рубрика. 4. Тестування. 5. Зворотний зв'язок.	2		2			
Заняття 2. Контроль та облік академічних досягнень здобувачів вищої освіти. <u>Навчальні питання:</u> 1. Засоби контролю академічних досягнень здобувачів вищої освіти. 2. Способи обліку академічних досягнень здобувачів вищої освіти	2		2			
Заняття 3. Оцінювання знань та ведення електронного журналу <u>Навчальні питання:</u> 1. Шкали та критерії оцінювання. 2. Формування та ведення електронного журналу	2		2			
Заняття 4. Порядок розроблення та ведення електронного журналу обліку навчальних занять групи. <u>Навчальні питання:</u> 1. Зміст та порядок розроблення електронного журналу обліку навчальних занять групи. 2. Порядок ведення електронного журналу обліку навчальних занять групи.	2		2			
Заняття 5. Методика проведення онлайн-тестування <u>Навчальні питання:</u>	2		2			

1. Порядок створення тесту на web-формі. 2. Організація процесу дистанційного тестування					
Заняття 6. Web-технології опитування і контролю знань. <u>Навчальні питання:</u> Poll everywhere, Kahoot! та інші прикладні засоби контролю знань і опитування.	2		2		
Заняття 7. Реалізація експертних оцінок при аналізі розроблюваних тестів <u>Навчальні питання:</u> 1. Вивчення існуючої проблематики 2. Методичні рекомендації для розробки тестових завдань з навчальних дисциплін для перевірки рівня структури знань слухачів 3. Дослідження, порівняння, вибір моделей групових експертних оцінок при аналізі розроблюваних тестів 4. Підвищення ефективності процесу навчальної підготовки	2		2		
Усього годин	14		14		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 9. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ВЕДЕННЯ НАУКОВОЇ І НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИЩОМУ ВІЙСЬКОВОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ					
Заняття 1. Академічна доброчесність у сучасному освітньо-науковому просторі. <u>Навчальні питання:</u> 1. Дотримання академічної доброчесності як необхідна умова освітньо-наукової діяльності. 2. Плагіат: сутність поняття, види, методи боротьби. 3. Роль Академії у забезпеченні академічної доброчесності.	2	2			
Заняття 2. Вимоги державних стандартів до наукових робіт. <u>Навчальні питання:</u> 1. Державні стандарти у сфері науки і техніки. 2. Структура наукової роботи. 3. Оформлення посилань і бібліографії	2	2			
Заняття 3. Принцип науковості навчання та його реалізація при викладанні навчальних дисциплін. <u>Навчальні питання:</u> 1. Принципи навчання та їх роль у забезпеченні якості освіти. 2. Принцип науковості навчання, його сутність та особливості. 3. Реалізація принципу науковості при викладанні навчальних дисциплін.	2	2			
Заняття 4. Вплив позааудиторної роботи на формування у курсантів професійних та морально-ділових якостей. <u>Навчальні питання:</u> 1. Роль гуртків у формуванні професійних якостей майбутніх офіцерів. 2. Позааудиторна робота з курсантами щодо удосконалення морально-ділових якостей.	2	2			
Усього годин	8	8			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 10. НА ВИБІР ВИКЛАДАЧА-ПОЧАТКІВЦЯ					
Заняття 1. Порядок підготовки та проведення практичних занять з тактичних (тактико-спеціальних) дисциплін. <u>Навчальні питання:</u> 1. Порядок підготовки практичних занять з тактичних	2		2		

(тактико-спеціальних) дисциплін. 2. Порядок проведення практичних занять з тактичних (тактико-спеціальних) дисциплін.					
Заняття 2. Порядок організації та проведення комплексного польового заняття (виходу). <u>Навчальні питання:</u> 1. Порядок організації комплексного польового заняття (виходу). 1. Порядок проведення комплексного польового заняття (виходу).	2		2		
Заняття 3. Методика підготовки та проведення лекції з ТНГУ у НАНГУ <u>Навчальні питання:</u> 1. Підготовка викладача до лекції 2. Роль першої лекції з нової навчальної дисципліни 3. Професійна майстерність викладача на занятті	2		2		
Заняття 4. Методика проведення групової вправи. <u>Навчальні питання:</u> 1. Підготовка та організація проведення групової вправи. 2. Методика проведення групової вправи.	2		2		
Заняття 5. Методика проведення практичного заняття в польових умовах. <u>Навчальні питання:</u> 1. Підготовка та організація проведення практичного заняття в польових умовах. 2. Методика проведення практичного заняття в польових умовах .	2		2		
Заняття 6. Методика проведення лабораторних та практичних занять з використанням ПК при викладанні технічних дисциплін <u>Навчальні питання:</u> 1. Загальні відомості про методику викладання лабораторних та практичних занять. 2. Програмне середовище “Multisim” та його застосування при проведенні лабораторних та практичних занять	2		2		
Заняття 7. Методика проведення групових та практичних занять з технічних дисциплін (на прикладі навчальної дисципліни «Автомобілі»). <u>Навчальні питання:</u> 1. Методика та проведення групового заняття. Способи візуалізації навчального матеріалу; 2. Особливості організації і проведення практичних занять з використанням масогабаритних макетів і розрізних агрегатів.	2		2		
Заняття 8. Методика проведення занять з дисципліни «Енергетичні установки автобронетанкової техніки». <u>Навчальні питання:</u> 1. Предмет та зміст дисципліни. Методика вивчення дисципліни; 2. Підготовка та проведення модульного (підсумкового) контролю.	2		2		
Усього годин	16		16		

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Тематика проведення занять у школі викладачів-початківців спрямована на:

набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності, достатніх для адаптації викладачів-початківців до професійно-педагогічної, інноваційної діяльності у ВВНЗ та формування висококваліфікованого викладача, здатного до постійного саморозвитку і самовдосконалення;

ознайомлення з основами побудови освітнього процесу у вищому військовому навчальному закладі для формування компетентностей та специфічних умінь і навичок викладання навчальних дисциплін;

засвоєння теоретичних основ організації освітнього процесу у вищому військовому навчальному закладі та наукових основ управління вищою школою;

формування досвіду самооцінки та самоаналізу педагогічних явищ і ситуацій, уміння моделювати освітній процес у вищому військовому навчальному закладі;

сприяння вдосконаленню когнітивної сфери науково-педагогічних працівників з проблематики вищої військової школи;

озброєння їх чіткою методологією педагогічної науки, глибокими знаннями основних педагогічних категорій і понять, розумінню високої значущості педагогічної праці в Україні та у суспільному прогресі людства;

уміння характеризувати та аналізувати сучасні інноваційні технології у професійній освіті, проектувати технології професійного навчання;

зростання рівня їх психолого-педагогічної підготовленості як науково-педагогічних працівників ВВНЗ;

створення умов для активізації процесу становлення культури професійної діяльності майбутнього викладача вищої школи на основі творчої самореалізації та самовдосконалення на етичних засадах

Предметом змістових модулів є закономірності освітнього процесу у вищому військовому навчальному закладі, шляхи і умови формування психолого-педагогічної компетентності викладачів-початківців до професійної діяльності.

Наукове підґрунтя змістових модулів визначають фундаментальні положення педагогіки, методології та логіки науки, а також психології, конфліктології, воєнної науки, теорії управління, теорії службово-бойової діяльності та морально-психологічного забезпечення дій формувань Національної гвардії України.

Методичне підґрунтя змістових модулів визначають положення військової педагогіки і психології. Науково-теоретичними засадами вивчення тем змістових модулів є закони, принципи, методи і категорії загальної психології, військової психології та педагогіки, суспільно-гуманітарних наук, які є основою формування професіоналізму викладачів вищої військової школи.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова:

Положення:

1. Про організацію освітнього процесу в Національній академії Національної гвардії України
2. Про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Національній академії Національної гвардії України
3. Положення про навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності Національної академії Національної гвардії України.
4. Положення про оцінювання знань слухачів (курсантів, студентів) за кредитно-модульною системою у Національній академії Національної гвардії України.
5. Про куратора академічної групи у Національній академії Національної гвардії України
6. Про створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти у Національній академії Національної гвардії України.
7. Положення про професійний розвиток та підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників Національної академії Національної гвардії України
8. Положення про планування та облік навантаження науково-педагогічних працівників Національної академії Національної гвардії України.

Допоміжна

1. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] : підручник / В. П. Головенкін ;. КПІ ім. Ігоря Сікорського. – 2-ге вид., переробл. і доповн.автор: ВП Головенкін - 2019.
2. Гладуш В. А. Педагогіка вищої школи: теорія, практика, історія. Навч. посіб. / В. А. Гладуш, Г. І. Лисенко – Д., 2014. – 416 с.
3. Булах І. Є. Педагогічне оцінювання і тестування. Правила, стандарти, відповідальність. – К.: Майстер-клас, 2007. – 272 с.
4. Варій М.Й., Козяр М.М., Коваль М.С. Військова психологія і педагогіка: навч. посіб. – Львів: Вид-во «Сполом», 2003. – 624 с.
5. Волкова Н.П. Педагогіка. – К.: Академія, 2013. – 381 с.
6. Галузинський В.М. Основи педагогіки та психології вищої школи України. — К.: ІНТЕЛ, 1995.
7. Закон України «Про вищу освіту» // Законодавство України про освіту: Збірник документів. – К., 2014.
8. Закон України «Про освіту» // Освіта України. Нормативно-правові документи. – К.: Міленіум, 2015.
9. 1. Лисичкіна І.О. Інтерактивні методи викладання: Методична розробка. Х.: НА НГУ, 2020
10. Лисичкіна І.О. Стратегічні комунікації в освітньому процесі: Методична розробка. – Х.: НА НГУ, 2020.

11. 1. Комунікативна особистість військовослужбовця Національної гвардії України в сучасному соціальному контексті : колект. моногр. [Л.М. Пелепейченко, І.О. Лисичкіна, О.О. Лисичкіна, О.Г. Михайлова, В.В. Посмітна, С.М. Ревуцька та ін.] ; за ред. д. філол. наук, проф. Л.М. Пелепейченко. – Харків : Національна академія НГУ, 2014. – 216 с.

12. Мовний вплив у військовому дискурсі : моногр. / Л.М. Пелепейченко, В.В. Посмітна. Харків : Національна академія НГУ, 2014. 148 с.

Інформаційні ресурси

1. Матеріали локальної мережі Національної академії Національної гвардії України.

2. Електронна бібліотека Національної академії Національної гвардії України: www.library.ivc.com/cgi-bin/library.cgi.

3. Сайт Міністерства освіти і науки України: <https://mon.gov.ua/ua>

4. Сайт Міністерства внутрішніх справ України: <https://mvs.gov.ua>

5. Сайт Національної гвардії України: <http://www.ngu.gov.ua/ua>

6. Сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

7. Медіаграмотність для освітян. Он-лайн курс на платформі Прометеус. https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-1:CZ+MEDIA101+2018_T3/about

ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ СЛУХАЧІВ ШКОЛИ ВИКЛАДАЧА-ПОЧАТКІВЦЯ

Формою атестації слухачів школи викладачів-початківців є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться викладачами з усіх змістових модулів на усіх видах навчальних занять.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та слухачами ШВП у процесі навчання, перевірка рівня знань і умінь, набутих науково-педагогічними працівниками під час навчання для формування їх професійних компетентностей та педагогічної майстерності.

Інформація, отримана під час поточного контролю, використовується для коригування методів і засобів навчання, а також для самостійної роботи слухачів ШВП.

Поточний контроль може проводитися у формі усного опитування або письмового експрес-контролю (летючки) під час проведення навчальних занять, виступів при обговоренні питань на семінарських заняттях, написання рефератів, а також у формі комп'ютерного тестування.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються викладачем кожного змістового модуля. Оцінки, отримані слухачами курсів під час поточного контролю, враховуються для визначення підсумкової оцінки.

У період між завершенням викладання змістових модулів та складання екзамену кожен науково-педагогічний працівник, який навчався у ШВП повинен провести відкрите заняття (показове, пробне) із запрошенням

представників навчально-методичного центру, викладачів курсу та інших науково-педагогічних працівників.

Під час обговорення відкритого заняття (показового, пробного) викладач повинен довести до особового складу кафедри, які сформовані та розвинуті компетентності під час навчання були використані у підготовці та проведенні цього заняття.

На екзамен подається витяг з протоколу засідання кафедри про результати обговорення проведеного відкритого (показового, пробного) заняття.

Форма підсумкового контролю за результатами навчання визначається навчальним планом у вигляді екзамену, який здійснюється на підставі оцінки рівня професійних компетентностей науково-педагогічними працівниками, набутих під час навчання.

Екзамен – це вид підсумкового контролю, який має на меті перевірити та оцінити отримані здобувачами вищої освіти знання, уміння та ступінь опанування ними практичних навичок, а також розвиток творчого мислення в обсязі вимог програм навчальних дисциплін.

Екзамен проводиться у діалоговій формі, письмово або шляхом тестування у термін, установлений відповідно до затвердженого начальником Академії план-графіком навчального процесу.

Для проведення підсумкового контролю наказом начальника Академії створюється атестаційна комісія.

До складу атестаційної комісії входять керівництво Академії, представники навчально-методичного центру, викладачі курсу та інші науково-педагогічні працівники.

На підставі рішення атестаційної комісії начальник Академії видає слухачам, які пройшли підсумковий контроль, документ про підвищення кваліфікації.

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Для реалізації мети програми підготовки слухачів школи викладачів-початківців сформовано команду науково-педагогічних працівників Національної академії Національної гвардії України, які мають наукові ступені й вчені звання та досконало володіють педагогічною майстерністю, умінням працювати з аудиторією в закладах вищої освіти

Навчально-матеріальна база призначена для забезпечення підготовки науково-педагогічних працівників з науково-педагогічним стажем не більше 2 років відповідно до навчальних планів, програм, сучасних технологій та методик навчання.

Для здійснення освітньої діяльності є достатня кількість навчальних, адміністративних, службових приміщень, які необхідні для організації та забезпечення навчального процесу за освітньо-професійною програмою.

Усі будівлі, споруди та навчальні містечка знаходяться в оперативному підпорядкуванні вищого військового навчального закладу. Навчальні

приміщення відповідають санітарно-гігієнічним вимогам для проведення занять, мають достатнє технічне обладнання та методичне забезпечення.

З метою підвищення якості навчального процесу створена електронна бібліотека, яка реалізована двома складниками: Автоматизованою системою управління навчальними матеріалами та Електронним каталогом. Електронна бібліотека призначена для автоматизації процесів створення та використання навчальних інформаційних ресурсів.

Кожний слухач має доступ до електронної бібліотеки безпосередньо у комп'ютерному залі бібліотеки та з комп'ютерів кафедр і навчальних класів, які об'єднані у локальну обчислювальну мережу, що підключена до глобальної інформаційної мережі Інтернет. Це дозволяє слухачам отримувати необхідну інформацію. Для забезпечення засвоєння освітньо-професійної програми працюють бібліотеки: науково-технічна та секретна, читальні зали.

Самостійна робота слухачів школи викладачів-початківців забезпечена інформаційно-методичними засобами (підручниками, навчальними посібниками, конспектами лекцій, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи тощо).

ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітньо-професійна програма оприлюднюється на сайті Академії до початку навчання на курсах.

Відповідальність за впровадження освітньої програми та забезпечення якості вищої освіти покладена на гаранта освітньої програми.

З метою вдосконалення освітньо-професійної програми та оперативного реагування на потреби НГУ програма оновлюється щорічно до початку нового навчального року.

Освітньо-професійна програма оновлюється на підставі змін нормативно-правової бази в галузі вищої освіти, воєнних наук, національної безпеки, вимог з боку роботодавців (ГУ НГУ), результатів наукових досліджень, відгуків з боку слухачів, які закінчили навчання за програмою.

Проектна група:

Гарант освітньої програми:

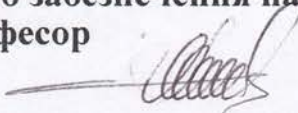
**Помічник начальника відділу методичного забезпечення навчального процесу, кандидат економічних наук
майор**

В'ячеслав МЯСНИКОВ

Члени проектної групи:

**Заступник начальника навчально-методичного центру –
начальник відділу методичного забезпечення навчального процесу,
доктор економічних наук, професор
полковник**

Михайло МЕДВІДЬ

**Заступник начальника кафедри психології та педагогіки
кандидат педагогічних наук
підполковник**

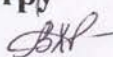
Олексій МІРШУК

**Старший викладач кафедри автобронетанкової техніки
кандидат педагогічних наук
підполковник**

Володимир ДЕМЯНИШИН

Методист вищої категорії відділу методичного забезпечення навчального процесу навчально-методичного центру

Варвара ХОМ'ЯКОВА

Методист вищої категорії відділу методичного забезпечення навчального процесу навчально-методичного центру

Олександр Д'ЯЧЕНКО

Методист відділу методичного забезпечення навчального процесу навчально-методичного центру

Інна ЧЕРНІЧЕНКО